

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Białystok, dnia 18.06.2026r.

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

dr n. med. Leszka Sułkowskiego

oraz osiągnięcia naukowego/artystycznego o charakterze cyklu publikacji

**pt. „Wielowymiarowa ocena zdrowia i jakości życia pacjentów hemodializowanych –
znaczenie czynników klinicznych, demograficznych i psychospołecznych”.**

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu w **dyscyplinie nauki medyczne.**

Sylwetka Habilitanta

Dr n. med. Leszek Sułkowski w 1998 roku ukończył Wydział Lekarski Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Stopień doktora nauk Medycznych uzyskał w 2007 roku na Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach, Wydział Lekarski w Zabrze na podstawie wyróżnionej rozprawy doktorskiej pt. *„Porównawcza analiza spektrofotometryczna wiązania albuminy surowicy ludzkiej i wołowej z fotouczulaczami”*. Dyplom specjalisty w dziedzinie chirurgii ogólnej otrzymał w 2007 roku.

Dr n. med. Leszek Sułkowski jest Kierownikiem Traktu Operacyjnego Szpitala Wojewódzkiego w Częstochowie, a od 2025 roku Adiunktem na Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie.

Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego jest cykl powiązanych tematycznie
5. publikacji naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych pod tytułem:

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

**„Wielowymiarowa ocena zdrowia i jakości życia pacjentów hemodializowanych –
znaczenie czynników klinicznych, demograficznych i psychospołecznych”.**

Punktacja cyklu publikacji wchodzącego w skład osiągnięcia naukowego wynosi **IF 12,700 i 280 MNiSW**, prace zostały opublikowane w następujących czasopismach:

1. Sułkowski L, Matyja A, Matyja M. The Role of Age in Shaping Cognitive, Physical, and Psychosocial Outcomes in Hemodialysis Patients: A Cross-Sectional Study. *Medicina*. 2025; 61(7):1295. <https://doi.org/10.3390/medicina61071295>
IF 2.400, MNiSW 40 pkt.
2. Sułkowski L, Matyja A, Matyja M. Fatigue in Hemodialysis Patients: A Comparative Analysis with Healthy Controls. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*. 2025; 15(2):12. DOI: 10.3390/ejihpe15020012.
IF 2.600, MNiSW 20 pkt.
3. Sułkowski L, Matyja A, Matyja M. The Impact of Dialysis Duration on Multidimensional Health Outcomes: A Cross-Sectional Study. *J. Clin. Med.* 2025, 14, 376. DOI: 10.3390/jcm14020376
IF 2.900, MNiSW 140 pkt.
4. Sułkowski L, Matyja A, Matyja M. Social Support and Quality of Life in Hemodialysis Patients: A Comparative Study with Healthy Controls. *Medicina* 2024, 60, 1732. DOI: 10.3390/medicina60111732.
IF 2.400, MNiSW 40 pkt.
5. Sułkowski L, Rubinkiewicz M, Matyja A, Matyja M. Visual impairment in hemodialyzed patients — an IVIS study. *Medicina* 2023, 59, 1106. DOI: 10.3390/medicina59061106.
IF 2.400, MNiSW 40 pkt.

W cyklu publikacji składających się na osiągnięcie naukowe celem głównym podjętych przez Habilitanta badań było systematyczne zbadanie wybranych, niedostatecznie rozpoznanych

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

obszarów funkcjonowania pacjentów hemodializowanych oraz identyfikacja czynników klinicznych, demograficznych i psychospołecznych, które te obszary kształtują.

W badaniach zastosowano metody ilościowe, przekrojowe, jednoośrodkowe. Do badania włączono dorosłych pacjentów z przewlekłą chorobą nerek w stadium schyłkowym leczonych hemodializami oraz grupę porównawczą. W pracy wykorzystano narzędzia standaryzowane m.in. dokonano oceny subiektywnie odczuwanych zaburzeń widzenia przy użyciu kwestionariusza Impact of Visual Impairment Scale (IVIS), koncentrującego się na wpływie widzenia w trakcie codziennych czynności takich jak czytanie, oglądanie telewizji czy rozpoznawanie obiektów. Jakość życia oceniano za pomocą kwestionariusza WHOQOL-BREF, natomiast satysfakcję z życia przy użyciu drabiny Cantrila, zarówno w odniesieniu do stanu obecnego, jak i oczekiwanego za kolejne pięć lat. Do oceny wsparcia społecznego wykorzystano kwestionariusz Modified Social Support Survey (MSSS) oraz jego skróconą, pięciopunktową wersję (MSSS-5), zaś do oceny zmęczenia użyto Modified Fatigue Impact Scale (MFIS). Do oceny dolegliwości bólowych zastosowano Pain Effect Scale (PES), w ocenie satysfakcji z życia seksualnego zastosowano Sexual Satisfaction Scale (SSS), kontrolę wypróżnień oceniano za pomocą Bowel Control Scale (BWCS), do oceny funkcji poznawczych użyto Perceived Deficits Questionnaire (PDQ), a do oceny zdrowia psychicznego zastosowano Mental Health Inventory (MHI).

Przedstawiony cykl pięciu publikacji tworzy spójny, konsekwentnie realizowany i oryginalny program badawczy, którego główną osią jest wielowymiarowa, pacjentocentryczna ocena zdrowia i jakości życia pacjentów hemodializowanych. W odróżnieniu od dominującego w nefrologii podejścia biomedycznego, skoncentrowanego przede wszystkim na parametrach adekwatności dializy i wynikach laboratoryjnych, cykl ten przesuwa punkt ciężkości na realne doświadczenie życia z hemodializą, uwzględniając jednocześnie czynniki kliniczne, demograficzne i psychospołeczne.

Najważniejszym wnioskiem płynącym z całego cyklu jest wykazanie, że funkcjonowanie pacjentów hemodializowanych nie podlega prostym, liniowym zależnościom, a wiele powszechnych intuicyjnych przekonań klinicznych (takich jak np. liniowe pogarszanie się

UNIWERSYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

jakości życia wraz z wiekiem czy długością dializoterapii) nie znalazło potwierdzenia. Zarówno wiek pacjenta, jak i czas trwania leczenia hemodializami okazują się czynnikami selektywnie związanymi z określonymi domenami funkcjonowania pacjentów, przy jednoczesnej względnej stabilności innych obszarów.

Cykl wskazuje, że zmęczenie jest jednym z kluczowych i najbardziej obciążających objawów w populacji pacjentów hemodializowanych, istotnie wpływających na ich jakość życia w porównaniu z osobami zdrowymi. Co szczególnie istotne z punktu widzenia praktyki klinicznej, nasilenie zmęczenia nie koreluje z klasycznymi parametrami adekwatności dializy, lecz pozostaje silnie związane z czynnikami demograficznymi (wiek, płeć), organizacyjnymi (czas trwania sesji dializy) oraz psychospołecznymi. Wskazuje to na konieczność traktowania zmęczenia nie tylko jako nieuchronnego „objawu ubocznego” dializy, lecz jako samodzielnego problemu klinicznego, wymagającego systematycznej identyfikacji i ukierunkowanych interwencji.

Istotnym osiągnięciem cyklu jest również zwrócenie uwagi na niedostatecznie rozpoznane i często bagatelizowane obszary funkcjonowania, takie jak subiektywnie odczuwane zaburzenia widzenia czy satysfakcja seksualna. Wykazano, że nawet subiektywnie odczuwane i niezwyfikowane obiektywnie w badaniu okulistycznym zaburzenia widzenia mają rozległy, negatywny wpływ na wszystkie domeny jakości życia oraz na aktualną i przyszłą satysfakcję z życia, czyniąc je jednym z najbardziej istotnych problemów zdrowotnych wpływających na funkcjonalnych u pacjentów hemodializowanych. Wykazano, iż mimo istotnie obniżonej jakości życia w wymiarze fizycznym i psychicznym, globalny poziom postrzeganego wsparcia społecznego u pacjentów hemodializowanych może pozostawać porównywalny z populacją zdrową. Jednocześnie ujawniono wyraźne różnice zależne od płci i stanu cywilnego, identyfikując grupy szczególnie narażone na deficyty wsparcia – zwłaszcza mężczyźni i osoby samotne.

Tematyka prac niewątpliwie wpływa na rozwój dyscypliny nauki medyczne. Na uwagę zasługuje poszukiwanie przez Kandydata implikacji praktycznych jednoznacznie pokazujących, że skuteczna opieka nad pacjentami hemodializowanymi wymaga podejścia

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

interdyscyplinarnego łączącego nefrologię, chirurgię, psychologię kliniczną, rehabilitację oraz, w określonych sytuacjach, inne specjalizacje takie jak np. okulistyka czy seksuologia. Wyniki badań uzasadniają potrzebę wdrażania modeli opieki, w których regularna ocena jakości życia, zmęczenia, funkcji poznawczych, wsparcia społecznego i innych subiektywnych doświadczeń pacjentów stanie się standardem, a nie dodatkiem do leczenia.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w cyklu będącym podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego Kandydat odgrywa wiodącą rolę i we wszystkich publikacjach jest pierwszym autorem.

Ocena istotnej aktywności naukowej

Zainteresowania naukowe i zawodowe Habilitanta obejmują publikacje, których tematyka związana jest z dziedziną nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Kandydat w 4 pracach dokonuje analizy jakości życia pacjentów ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów dializowanych wskazując praktyczną wartość rutynowego monitorowania jakości życia, umożliwiającego identyfikację grup szczególnie wymagających wsparcia psychologicznego i edukacyjnego. Kolejnym obszarem zainteresowań badawczych było postępowanie chirurgiczne i leczenie powikłań dostępu naczyniowego u pacjentów dializowanych. Wspólnym mianownikiem tych prac jest konsekwentne dążenie do zachowania funkcjonującego dostępu dializacyjnego przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa chorego, co bezpośrednio przekłada się na możliwość kontynuacji leczenia nerkozastępczego, ograniczenie hospitalizacji oraz redukcję ryzyka powikłań infekcyjnych i zakrzepowych. W badaniach dotyczących diagnostyki i leczenia obrażeń narządowych w urazach wielonarządowych dokonano analizy obrażeń, które w praktyce ośrodka urazowego decydują o przeżyciu pacjenta. Kolejnym obszarem zainteresowań naukowych Habilitanta były choroby naczyń krwionośnych w aspekcie diagnostyki i leczenia chirurgicznego. Prace poświęcone chorobom naczyń krwionośnych obejmują spektrum zagadnień od ostrych, bezpośrednio zagrażających życiu stanów naczyniowych, przez rzadkie patologie tętnic trzewnych i żył kończyn górnych, aż po klasyczne problemy choroby miażdżycowej i diagnostyki tętniaków

UNIwersYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

aorty brzusznej. Ważnym obszarem naukowym była ocena oddziaływania ligand-albumina surowicy i biofizyka białek surowicy - opublikowane prace tworzą spójny obraz albumin surowicy jako kluczowego czynnika odpowiedzialnego za transport ligandów w ustroju.

Zdaniem recenzenta dorobek naukowy jest obszerny, interesujący i wpisuje się obszar nauk o medycznych oraz pozytywnie ocenia fakt konsekwentnego rozwijania tematyki leczenia i holistycznej opieki nad pacjentem hemodializowanym.

Na podstawie analizy bibliometrycznej publikacji potwierdzonej przez Bibliotekę Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego Krakowie z dnia 18 grudnia 2025 roku Habilitant jest autorem lub współautorem 52 prac o łącznej wartości IF 34,080 i 937 pkt. MNiSW. Punktacja cyklu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi IF 12,700 i 280 pkt. MNiSW.

Dorobek naukowy przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora obejmował 13 prac łącznej wartości IF 0.819 i 31 pkt. MNiSW, natomiast po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant był autorem/współautorem 39 prac o łącznej wartości IF 33,261 i 906 pkt. MNiSW.

Liczba cytowań wg bazy Web of Science (bez autocytowań) wynosi 83, Indeks Hirscha z bazy Web of Science z dn. 18.12.2025 roku wynosi 4. Dorobek naukowy dr Leszka Sułkowskiego jest spójny merytorycznie i spełnia w pełni ustawowe wymagania.

Ocena dorobku dydaktycznego

Od 2025 roku Kandydat jest Adiunktem na Uniwersytecie Jana Długosza w Częstochowie. Prowadzi wykłady, seminaria i ćwiczenia z przedmiotu „Propedeutyka chirurgii” dla studentów IV roku Collegium Medicum; wykłady, seminaria i ćwiczenia z przedmiotu „Chirurgia ogólna” dla studentów IV roku Collegium Medicum. Od 2025 roku jestem opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Chirurgii w Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie. W latach 1999-2000 był Asystentem Zakładu Fizyki Medycznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (Instytut Fizyki; Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii) prowadził wykłady z przedmiotu „Biochemia” dla studentów I roku Fizyki Medycznej; laboratoria z

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

przedmiotu „Informatyka” dla studentów I roku Fizyki Medycznej; ćwiczenia z przedmiotu „Fizyka” dla studentów II roku Fizyki Medycznej; laboratoria z przedmiotu „Modelowanie cyfrowe w biologii i medycynie” dla studentów V roku Fizyki.

Działalność dydaktyczna Dr Leszka Sułkowskiego związana jest z kształceniem młodych lekarzy. Kandydat w latach 2012-2018 był kierownikiem specjalizacji lekarza odbywającego specjalizację z Chirurgii ogólnej w Oddziale Chirurgicznym Ogólnym w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Częstochowie. Okres specjalizacji zakończył się pozytywnie zdaniem egzaminem specjalizacyjnym. Od 2016 roku do dnia dzisiejszego jest koordynatorem stażów podyplomowych dla lekarzy stażystów realizujących staż podyplomowy w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Częstochowie. Łącznie był koordynatorem stażu podyplomowego 37 lekarzy stażystów, a nadal jestem koordynatorem stażów podyplomowych kolejnych 8 lekarzy stażystów.

Od 2009 roku zorganizował i prowadził wiele wewnątrzoddziałowych szkoleń dla lekarzy Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyń z Pododdziałem Leczenia Urazów Wielonarządowych (obecnie: Oddział Chirurgiczny Ogólny) Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Częstochowie. W latach 2009-2025 zaplanował i zorganizował łącznie 157 szkoleń.

Stáže krajowe i zagraniczne

Dr n. med. Leszek Sułkowski odbył 12 staży zagranicznych m.in.: w 2016 roku w Section of Coloproctology, Center of Digestive Diseases; Karolinska University Hospital, Stockholm, Szwecja, kierownik stażu Prof. Torbjörn Holm. W 2015 roku w Department of Vascular and Endocrine Surgery, Henri Mondor Hospital, Paris - Créteil, Francja, kierownik stażu Prof. Jean-Pierre Becquemin. W październiku 2012 roku w Department of Vascular Access; Århus University Hospital, Skejby Sygehus, Århus, Dania, kierownik stażu Dr Steffen Ellebaek Petersen. W listopadzie 2011 roku w Department of Vascular Access; Århus University Hospital, Skejby Sygehus; Århus, Dania, kierownik stażu: Dr Steffen Ellebaek Petersen. Staże krajowe (9) odbywał m.in.: w Klinice Kardiochirurgii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego nr 3 w Łodzi. opiekun stażu: Prof. Ryszard Jaszewski czy w Klinice Neurochirurgii Centralnego

UNIwersYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Szpitala Klinicznego Śląskiej Akademii Medycznej; w Katowicach, opiekun stażu: Prof. Piotr Bażowski.

Podsumowanie

Zarówno dorobek naukowy, jak i rozprawę habilitacyjną dr n. med. Leszka Sułkowskiego pt. „Wielowymiarowa ocena zdrowia i jakości życia pacjentów hemodializowanych – znaczenie czynników klinicznych, demograficznych i psychospołecznych” **oceniam pozytywnie.**

Przedstawiony do oceny dorobek naukowy, dydaktyczno-organizacyjny jest wartościowy i stanowi **znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk medycznych.** Mając na uwadze powyższą opinię końcową wnioskuję do Federacji Naukowej Uniwersytet VIZJA o dopuszczenie dr n. med. Leszka Sułkowskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Białystok, dnia 18.06.2026 roku

KIEROWNIK
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
J. Lewko
Prof. dr hab. Jolanta Lewko